

## Informacje podstawowe

|                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                                   | Stylistyka języka dziennikarskiego                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Prowadzący                                                         | dr Maciej Chudkiewicz, dr Marta Jarosz, dr Milena Kindziuk                                                                                                                                                                                                                          |
| Wydział                                                            | Wydział Teologiczny                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Kierunek                                                           | Dziennikarstwo i komunikacja społeczna                                                                                                                                                                                                                                              |
| Poziom studiów                                                     | I                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Profil studiów                                                     | praktyczny                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Forma studiów                                                      | stacjonarna                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Moduł specjalnościowy                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się       | Nauki o komunikacji społecznej i mediach                                                                                                                                                                                                                                            |
| Obowiązuje od roku akademickiego                                   | 2024/2025                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Rok studiów                                                        | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Semestr                                                            | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Język wykładowy                                                    | polski                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Status przedmiotu<br>( <i>obowiązkowy, do wyboru</i> )             | obowiązkowy                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się ( <i>symbole</i> ) | DL_W10, DL_U12, DL_U19                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Rodzaj zajęć ( <i>wybór z listy*</i> )                             | ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Liczba godzin                                                      | 30                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Liczba ECTS                                                        | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Wymagania wstępne                                                  | Brak wymagań.                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Opis i cele przedmiotu                                             | Celem zajęć jest wykształcenie w słuchaczach umiejętności gatunkowego i stylistycznego różnicowania przygotowywanych tekstów medialnych. W trakcie zajęć studenci uczą się adiustować i redagować teksty, a także realizować w praktyce konwencje różnych gatunków dziennikarskich. |

## Treści programowe

| Temat/blok zajęć:                                                                 | Liczba godzin |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Stylistyka języka dziennikarskiego                                                |               |
| 1. Język i styl jako narzędzia pracy dziennikarza                                 | 2             |
| 2. Język i styl tekstu dziennikarskiego                                           | 2             |
| 3. Tytuł, lead, akapit – praca z tekstem                                          | 2             |
| 4. Obiektywizm i tendencyjność tekstu dziennikarskiego oraz sposoby ich wyrażania | 2             |

|                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 5. Indywidualizacja języka i stylu, podstawowe sposoby organizacji tekstu dziennikarskiego        | 2  |
| 6. Język i styl gatunków informacyjnych (sygnał, news, wzmianka, notatka, sprawozdanie, sylwetka) | 2  |
| 7. Język i styl podstawowych gatunków reportaż i wywiadu                                          | 2  |
| 8. Język i styl podstawowych gatunków publicystycznych (komentarz, artykuł, felieton)             | 2  |
| 9. Język i styl podstawowych gatunków dziennikarskich – praca z tekstem                           | 2  |
| 10. Język i styl publikacji tradycyjnych i internetowych – praca za tekstem                       | 2  |
| 11. Poprawność językowa w tekstach dziennikarskich                                                | 2  |
| 12. Adiustacja językowo-stylistyczna artykułu dziennikarskiego – praca z tekstem                  | 2  |
| 13. Pisanie a redagowanie – praca z tekstem                                                       | 2  |
| 14. Redakcja artykułu tłumaczonego z języka obcego – praca z tekstem                              | 2  |
| 15. Podsumowanie zajęć i zaliczenie                                                               | 2  |
| Łącznie godzin:                                                                                   | 30 |

## Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

| <b>Kategoria efektu<br/>(W, U, K)</b> | <b><u>Kierunkowe</u><br/>efekty uczenia się</b><br><br>(co ogólnie<br><i>absolwent po tych studiach</i><br>będzie wiedział i umiał)         | <b><u>Opis przedmiotowych</u><br/>efektów uczenia się</b><br><br>(wylącznie czasownikami operacyjnymi -<br>czynności, które da się zweryfikować,<br>mierzalne; w nawiasie należy podać<br>numery tematów zajęć, które realizują dany<br>efekt )<br><br>(co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i><br>będzie wiedział i umiał) | <b>Sposoby<br/>weryfikacji efektów<br/>uczenia się</b><br>(np.: kolokwium<br>pisemne, egzamin ustny,<br>egzamin pisemny,<br>sprawozdanie,<br>prezentacja na zajęciach,<br>raport, projekt<br>indywidualny, grupowy..) |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DL_W10                                | W zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia i teorie dotyczące gatunków i środków retorycznych w wypowiedziach dziennikarskich | W1 – student analizuje i ocenia przekazy medialne w kontekście ich zróżnicowania stylistycznego (temat 1, 2)                                                                                                                                                                                                                        | Ćwiczenia praktyczne wykonywane i oceniane w czasie zajęć                                                                                                                                                             |
| DL_U12                                | Ma umiejętności sprawnego posługiwania się wybranym językiem obcym w mowie i piśmie na poziomie B2                                          | U1 – student kreuje własny oryginalny styl wypowiedzi dziennikarskiej (tematy 5, 9, 10)                                                                                                                                                                                                                                             | Prezentacja pracy zaliczeniowej oraz ocena ćwiczeń praktycznych wykonywanych w czasie zajęć                                                                                                                           |
| DL_U19                                | Potrafi tworzyć i interpretować przekazy słowne, w tym audialne, tekstowe i hipertekstowe                                                   | U2 – student tworzy oryginalne teksty dziennikarskie, uwzględniając wymogi stylistyczne właściwe dla różnych gatunków wypowiedzi (tematy 6, 7, 8, 12, 13)                                                                                                                                                                           | Prezentacja pracy zaliczeniowej oraz ocena ćwiczeń praktycznych wykonywanych w czasie zajęć                                                                                                                           |

### Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

|    |                                                   |
|----|---------------------------------------------------|
| 1. | Wykład informacyjny, konwersatoryjny i problemowy |
| 2. | Ćwiczenia praktyczne                              |
| 3. | Praca z tekstem                                   |

### Opis nakładu pracy studenta w ECTS

| Kontakt z prowadzącym | Aktywność | Liczba godzin | Razem liczba godzin / ECTS |
|-----------------------|-----------|---------------|----------------------------|
|-----------------------|-----------|---------------|----------------------------|

|              |                                      |    |      |
|--------------|--------------------------------------|----|------|
| bezpośredni  | udział w zajęciach                   | 30 | 30/1 |
|              | udział w zaliczeniach poza zajęciami |    |      |
|              | udział w konsultacjach               |    |      |
| praca własna | Przygotowanie pracy zaliczeniowej    | 15 | 30/1 |
|              | Lektura osobista                     | 15 |      |

### Kryteria oceny końcowej

*(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)*

Student ma prawo do 2 nieusprawiedliwionych nieobecności w semestrze.

Zaliczenie odbywa się na podstawie pracy zaliczeniowej – artykułu publicystycznego na wskazany przez prowadzącego temat oraz zaprezentowania go na forum grupy i poddanie się ocenie słuchaczy oraz wykładowcy. Szczegółowe informacje dotyczące pracy zaliczeniowej są przekazywane w trakcie zajęć.

Student jest również zobowiązany do wykonywania ćwiczeń praktycznych zleczanych przez wykładowcę w czasie zajęć, a także oddawania ich prowadzącemu.

Pozytywną ocenę pracy zaliczeniowej otrzymują osoby, które przygotowują oryginalny artykuł dziennikarski, trafnie określają i zrealizują wybrany gatunek, dostarczają tekst wolny od rażących błędów językowych.

Na ocenę 3 – student tworzy określone formy dziennikarskie (w wersji pisanej), ale jego teksty mają wady kompozycyjne i są w nich błędy językowe.

Na ocenę 4 – student realizuje w piśmie wskazane formy dziennikarskie z zachowaniem zasad szeroko pojętej poprawności językowej i stylistycznej, ale teksty nie są oryginalne.

Na ocenę 5 – student tworzy oryginalne i poprawne pod każdym względem różnorodne teksty dziennikarskie.

### Literatura obowiązkowa

|    |                                                                                                                                                                                     |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Jarosz M., Relacja zbudowana na algorytmach. Co determinuje dziś treści oferowane odbiorcom przez portale informacyjne - na przykładzie serwisu rp.pl, DOI: 10.21697/kmt.2023.60.11 |
| 2. | Bańkowska E., Mikołajczuk A. (red.), Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów, Warszawa 2003.                                                                                 |
| 3. | Wolny-Zmorzyński K., Kaliszewski A., Snopek J, Furman W., Prasowe gatunki dziennikarskie, Warszawa 2014.                                                                            |

### Literatura uzupełniająca

|    |                                                                      |
|----|----------------------------------------------------------------------|
| 1. | Osuchowska B., Poradnik autora, tłumacza i redaktora, Warszawa 2005. |
| 2. | Głodowski W., Wywiad czyli rozmowa na temat, Warszawa 1999 r.        |

|    |                                                                                                                                                                   |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. | Kita M., Dyskurs prasowy [w:] E. Malinowska, J. Nocoń, U. Żydek-Bednarczuk (red.) Style współczesnej polszczyzny. Przewodnik po stylistyce polskiej, Kraków 2013. |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**\* lista rodzajów zajęć**

- ☒ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe  
*(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)  
*(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*

## Informacje podstawowe

|                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                                   | Stylistyka języka dziennikarskiego                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Prowadzący                                                         | dr Marta Jarosz, dr Milena Kindziuk                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Wydział                                                            | Wydział Teologiczny                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Kierunek                                                           | Dziennikarstwo i komunikacja społeczna                                                                                                                                                                                                                                              |
| Poziom studiów                                                     | I                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Profil studiów                                                     | praktyczny                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Forma studiów                                                      | stacjonarna                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Moduł specjalnościowy                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się       | Nauki o komunikacji społecznej i mediach                                                                                                                                                                                                                                            |
| Obowiązuje od roku akademickiego                                   | 2021/2022                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Rok studiów                                                        | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Semestr                                                            | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Język wykładowy                                                    | polski                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Status przedmiotu<br>( <i>obowiązkowy, do wyboru</i> )             | obowiązkowy                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się ( <i>symbole</i> ) | DL_W10, DL_U12, DL_U19                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Rodzaj zajęć ( <i>wybór z listy*</i> )                             | ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Liczba godzin                                                      | 30                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Liczba ECTS                                                        | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Wymagania wstępne                                                  | Brak wymagań.                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Opis i cele przedmiotu                                             | Celem zajęć jest wykształcenie w słuchaczach umiejętności gatunkowego i stylistycznego różnicowania przygotowywanych tekstów medialnych. W trakcie zajęć studenci uczą się adiustować i redagować teksty, a także realizować w praktyce konwencje różnych gatunków dziennikarskich. |

## Treści programowe

| Temat/blok zajęć:                                                                 | Liczba godzin |
|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Stylistyka języka dziennikarskiego                                                |               |
| 1. Język i styl jako narzędzia pracy dziennikarza                                 | 2             |
| 2. Język i styl tekstu dziennikarskiego                                           | 2             |
| 3. Tytuł, lead, akapit – praca z tekstem                                          | 2             |
| 4. Obiektywizm i tendencyjność tekstu dziennikarskiego oraz sposoby ich wyrażania | 2             |

|                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 5. Indywidualizacja języka i stylu, podstawowe sposoby organizacji tekstu dziennikarskiego        | 2  |
| 6. Język i styl gatunków informacyjnych (sygnał, news, wzmianka, notatka, sprawozdanie, sylwetka) | 2  |
| 7. Język i styl podstawowych gatunków reportaży i wywiadu                                         | 2  |
| 8. Język i styl podstawowych gatunków publicystycznych (komentarz, artykuł, felieton)             | 2  |
| 9. Język i styl podstawowych gatunków dziennikarskich – praca z tekstem                           | 2  |
| 10. Język i styl publikacji tradycyjnych i internetowych – praca z tekstem                        | 2  |
| 11. Poprawność językowa w tekstach dziennikarskich                                                | 2  |
| 12. Adiustacja językowo-stylistyczna artykułu dziennikarskiego – praca z tekstem                  | 2  |
| 13. Pisanie a redagowanie – praca z tekstem                                                       | 2  |
| 14. Redakcja artykułu tłumaczonego z języka obcego – praca z tekstem                              | 2  |
| 15. Podsumowanie zajęć i zaliczenie                                                               | 2  |
| Łącznie godzin:                                                                                   | 30 |

## Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

| Kategoria efektu<br>(W, U, K) | <u>Kierunkowe</u><br>efekty uczenia się<br><br>(co ogólnie<br>absolwent po tych studiach<br>będzie wiedział i umiał)          | Opis <u>przedmiotowych</u><br>efektów uczenia się<br><br>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi -<br>czynności, które da się zweryfikować,<br>mierzalne; w nawiasie należy podać<br>numery tematów zajęć, które realizują dany<br>efekt )<br><br>(co konkretnie <b>student po tym przedmiocie</b><br>będzie wiedział i umiał) | Sposoby<br>weryfikacji efektów<br>uczenia się<br>(np.: kolokwium<br>pisemne, egzamin ustny,<br>egzamin pisemny,<br>sprawozdanie,<br>prezentacja na zajęciach,<br>raport, projekt<br>indywidualny, grupowy..) |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DL_W10                        | Ma wiedzę o typach i gatunkach wypowiedzi dziennikarskiej, o technikach i środkach retorycznych                               | W1 – student analizuje i ocenia przekazy medialne w kontekście ich zróżnicowania stylistycznego (temat 1, 2)                                                                                                                                                                                                                | Ćwiczenia praktyczne wykonywane i oceniane w czasie zajęć                                                                                                                                                    |
| DL_U12                        | Posiada umiejętności sprawnego posługiwania się językiem polskim oraz wybranym językiem obcym w mowie i piśmie na poziomie B2 | U1 – student kreuje własny oryginalny styl wypowiedzi dziennikarskiej (tematy 5, 9, 10)                                                                                                                                                                                                                                     | Prezentacja pracy zaliczeniowej oraz ocena ćwiczeń praktycznych wykonywanych w czasie zajęć                                                                                                                  |
| DL_U19                        | Potrafi tworzyć i interpretować przekazy słowne, w tym audialne, tekstowe i hipertekstowe                                     | U2 – student tworzy oryginalne teksty dziennikarskie, uwzględniając wymogi stylistyczne właściwe dla różnych gatunków wypowiedzi (tematy 6, 7, 8, 12, 13)                                                                                                                                                                   | Prezentacja pracy zaliczeniowej oraz ocena ćwiczeń praktycznych wykonywanych w czasie zajęć                                                                                                                  |

### Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

|    |                                                   |
|----|---------------------------------------------------|
| 1. | Wykład informacyjny, konwersatoryjny i problemowy |
| 2. | Ćwiczenia praktyczne                              |
| 3. | Praca z tekstem                                   |

### Opis nakładu pracy studenta w ECTS

| Kontakt z prowadzącym | Aktywność                            | Liczba godzin | Razem liczba godzin / ECTS |
|-----------------------|--------------------------------------|---------------|----------------------------|
| bezpośredni           | udział w zajęciach                   | 30            | 30/1                       |
|                       | udział w zaliczeniach poza zajęciami |               |                            |



|              |                                   |    |      |
|--------------|-----------------------------------|----|------|
|              | udział w konsultacjach            |    |      |
| praca własna | Przygotowanie pracy zaliczeniowej | 15 | 30/1 |
|              | Lektura osobista                  | 15 |      |

### Kryteria oceny końcowej

*(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)*

Student ma prawo do 2 nieusprawiedliwionych nieobecności w semestrze.

Zaliczenie odbywa się na podstawie pracy zaliczeniowej – artykułu publicystycznego na wskazany przez prowadzącego temat oraz zaprezentowania go na forum grupy i poddanie się ocenie słuchaczy oraz wykładowcy. Szczegółowe informacje dotyczące pracy zaliczeniowej są przekazywane w trakcie zajęć.

Student jest również zobowiązany do wykonywania ćwiczeń praktycznych zleczanych przez wykładowcę w czasie zajęć, a także oddawania ich prowadzącemu.

Pozytywną ocenę pracy zaliczeniowej otrzymują osoby, które przygotowują oryginalny artykuł dziennikarski, trafnie określają i zrealizują wybrany gatunek, dostarczają tekst wolny od rażących błędów językowych.

Na ocenę 3 – student tworzy określone formy dziennikarskie (w wersji pisanej), ale jego teksty mają wady kompozycyjne i są w nich błędy językowe.

Na ocenę 4 – student realizuje w piśmie wskazane formy dziennikarskie z zachowaniem zasad szeroko pojętej poprawności językowej i stylistycznej, ale teksty nie są oryginalne.

Na ocenę 5 – student tworzy oryginalne i poprawne pod każdym względem różnorodne teksty dziennikarskie.

### Literatura obowiązkowa

|    |                                                                                                                                                                                     |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Jarosz M., Relacja zbudowana na algorytmach. Co determinuje dziś treści oferowane odbiorcom przez portale informacyjne - na przykładzie serwisu rp.pl, DOI: 10.21697/kmt.2023.60.11 |
| 2. | Bańkowska E., Mikołajczuk A. (red.), Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów, Warszawa 2003.                                                                                 |
| 3. | Wolny-Zmorzyński K., Kaliszewski A., Snopek J, Furman W., Prasowe gatunki dziennikarskie, Warszawa 2014.                                                                            |

### Literatura uzupełniająca

|    |                                                                      |
|----|----------------------------------------------------------------------|
| 1. | Osuchowska B., Poradnik autora, tłumacza i redaktora, Warszawa 2005. |
| 2. | Głodowski W., Wywiad czyli rozmowa na temat, Warszawa 1999 r.        |

|    |                                                                                                                                                                   |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. | Kita M., Dyskurs prasowy [w:] E. Malinowska, J. Nocoń, U. Żydek-Bednarczyk (red.) Style współczesnej polszczyzny. Przewodnik po stylistyce polskiej, Kraków 2013. |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**\* lista rodzajów zajęć**

- ☒ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe  
*(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)  
*(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)*